



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Ing. M. V.**, zastoupený JUDr. Vladimírem Hodboděm, CSc., advokátem se sídlem Veveří 46, Brno, proti žalovanému: **Finanční úřad Brno II**, se sídlem Cejl 113, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2007, č. j. 30 Ca 63/2006 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí Finančního úřadu Brno II („žalovaný“) ze dne 26. 1. 2006, č. j. 9415/06/289940/1188. Tímto rozhodnutím žalovaný nevyhověl námitkám proti exekučnímu příkazu na prodej nemovitostí, vydanému Finančním úřadem Brno II dne 15. 12. 2005 pod č. j. 176473/05/289940/1188.

II.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), tzn. namítá nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu.

Stěžovatel především poukázal na formální vady předmětného exekučního příkazu, spočívající v absenci daňového identifikačního čísla a vlastnoručního podpisu. V tom spatřuje

stěžovatel jeho nulitu a k tvrzení krajského soudu, že se jedná o příliš formalistický výklad práva, uvádí, že tomu tak není, pokud zákon stanoví pod sankcí absolutní neplatnosti podstatné náležitosti rozhodnutí správního orgánu, jejichž adresáti nemusí být znali práva.

Stěžovatel dále připomíná, že se správní žalobou domáhal zrušení exekučního příkazu na základě toho, že právo vybrat a domáhat daňový nedoplatek je promlčeno, protože mu prý nikdy nebylo doručeno rozhodnutí o vymezení rozsahu uplatnění zástavního práva č. j. 45933/00/289940/1180 ze dne 5. 4. 2000. Podpis na doručence totiž není jeho, což lze prokázat znaleckým posudkem. Touto námitkou se však krajský soud vůbec nezabýval. Vypořádal se pouze s námitkou, že předmětné rozhodnutí o vymezení rozsahu uplatnění zástavního práva nebylo doručeno manželce stěžovatele s tím, že toho nebylo třeba. K tomu stěžovatel namítá, že takto by byla manželce odňata možnost jakékoliv procesní obrany, což odporuje institutu společného jmění manželů. Manželce měl být ostatně doručen též exekuční příkaz.

Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit.

III.

Žalovaný ve svém vyjádření konstatuje, že stěžovatel coby příjemce exekučního příkazu v něm byl přesně označen jménem, příjmením, titulem, rodným číslem a identifikačním číslem, uvedením adresy trvalého bydliště a adresou pro doručování (advokátní kancelář). Daňové identifikační číslo obsahuje kód „CZ“ a kmenovou část, kterou tvoří obecný identifikátor. Tím je u fyzické osoby rodné číslo. Příjemce rozhodnutí proto byl dostatečně označen a rozhodnutí nemohlo být neplatné. K námitce absence vlastnoručního podpisu na rozhodnutí odkazuje žalovaný na zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, který obsahuje také podpisový řád. Podle něho platí, že písemnosti podepisují vedoucí zaměstnanci nebo jiní zaměstnanci pověřeni výkonem funkce nebo plněním úkolů dle jejich náplně práce. V nepřítomnosti ředitele podepisuje písemnosti zástupce ředitele anebo pověřený vedoucí zaměstnanec v určeném pořadí. Podepsání v zastoupení proto nelze považovat za podstatnou vadu rozhodnutí. Žalovaný konečně uvádí, že k zajištění daňových nedoplatků bylo ve smyslu ustanovení § 72 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků („daňový řád“) v tehdy platném znění zřízeno zástavní právo k nemovitostem. Předmětné rozhodnutí o vymezení rozsahu uplatnění zástavního práva bylo stěžovateli doručeno dne 18. 4. 2000 a stěžovatel se proti němu neodvolal, takže nabylo právní moci dne 4. 5. 2000. Stěžovatel sice uvádí, že podpis na doručence není jeho, nicméně z dalších doručenek je patrné, že se o jeho podpis jedná. Protože byly stěžovateli písemnosti doručovány poštou do vlastních rukou, neměl správce daně důvod pochybovat o tom, že byly skutečně doručeny. Konečně k námitce, že rozhodnutí o vymezení rozsahu uplatnění zástavního práva mělo být doručeno též manželce stěžovatele, žalovaný tvrdí, že k tomu nebyl dán důvod, jelikož toto se doručuje daňovému dlužníkovi nebo ručiteli, kterým byl stěžovatel a nikoliv jeho manželka, která nebyla účastníkem řízení. Předmětné nedoplatky nejsou promlčené, protože dle ustanovení § 70 odst. 5 daňového řádu platí, že je-li daňový nedoplatek zajištěn zástavním právem na nemovitostech zápisem v příslušné evidenci, nelze do 30-ti let po tomto zápisu proti uplatnění zajištěného práva namítat promlčení nedoplatku.

Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

IV.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu správního a soudního spisu ke kasačním námitkám plyne, že exekučním příkazem na prodej nemovitostí, vydaným Finančním úřadem Brno II dne 15. 12. 2005 pod č. j. 176473/05/289940/1188, bylo stěžovateli k vymožení vykonatelného nedoplatku v částce 413 369 Kč nařízeno provést prodej blíže specifikovaných nemovitostí v dražbě a z jejího výtěžku jej uspokojit.

První stížnostní námitka se týká absence daňového identifikačního čísla v tomto exekučním příkazu. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel (daňový dlužník) je v předmětném příkazu označen jménem, příjmením, titulem, adresou trvalého pobytu, rodným číslem a individuálním číslem; rovněž je uvedeno jako adresa pro doručování sídlo advokátní kanceláře jeho zástupce JUDr. V. Hodbodě. Ustanovení § 32 odst. 2 daňového řádu, které vymezuje základní náležitosti rozhodnutí, přitom pod písm. c) stanoví povinnost přesného označení příjemce rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud má za to, že shora popsané identifikační údaje stěžovatele jsou natolik konkrétní a nezaměnitelné, že citovaná zákonná povinnost byla splněna, jelikož zákonná úprava výslovně (pod sankcí neplatnosti) nepožaduje uvedení daňového identifikačního čísla a netvrdí to ostatně ani samotný stěžovatel. Stěžovatelova argumentace je totiž vedena tím směrem, že správními akty se ukládají povinnosti i osobám neznalým práva a za situace, kdy DIČ musí být uváděno ve všech podáních adresovaných finančnímu úřadu, je logické, aby to platilo též naopak. Tato argumentace však není případná. Předně, stěžovatel byl již v daňovém řízení zastoupen advokátem, tzn. osobou znalou práva, takže nemůže argumentovat svojí neznalostí práva. Za druhé si zdejší soud dokáže obtížně představit, v jakém smyslu by mohl být právní laik poškozen samotnou skutečností, že v rozhodnutí není uvedeno jeho DIČ za situace, kdy je zcela jednoznačné, že toto rozhodnutí je určeno právě jemu – jako tomu bylo právě v nyní projednávaném případě. Jestliže totiž uvádění DIČ má ve vztahu k finančnímu úřadu jasný smysl z hlediska administrativně snadnějšího a rychlejšího zpracování podání (§ 33 odst. 12 daňového řádu), zjevně nemůže mít stejnou funkci ve vztahu k daňovému subjektu.

Jen pro úplnost je konečně vhodné poukázat na setrvalou judikaturu zdejšího soudu, podle níž *„nepřesné označení v platebním výměru nevyvolávající pochybnosti o tom, kdo je příjemcem rozhodnutí, není chybějící náležitostí mající za následek neplatnost rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 7 daňového řádu“* (rozsudek ze dne 9. 9. 2004, sp. zn. 2 Afs 40/2004, in: www.nssoud.cz).

Tato námitka je proto nedůvodná.

Druhá námitka se týká neuvedení vlastnoručního podpisu oprávněné osoby jednající za správce daně. K tomu z obsahu předmětného exekučního příkazu plyne, že je pod ním uvedeno jméno ing. Miroslava Doskočila, ředitele Finančního úřadu Brno II, nicméně podepsán je ing. Vladimírem Slabákem, zástupcem ředitele Finančního úřadu Brno II. Jestliže podle ustanovení § 32 odst. 2 písm. g) daňového řádu platí, že základní náležitostí rozhodnutí je též vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka správce daně s uvedením jména, příjmení a funkce, nezbyvá než konstatovat, že zákon porušen nebyl. Je totiž zcela logické, že v nepřítomnosti ředitele podepisuje písemnosti jeho zástupce, kterého v daném případě je třeba považovat za pověřeného pracovníka správce daně. Zákon totiž nestanoví bezvýjimečnou povinnost podepisování rozhodnutí výhradně ředitelem příslušného finančního úřadu a dlužno dodat, že taková povinnost by byla již z povahy věci zcela nepraktická a iracionální. Za podstatné proto Nejvyšší správní soud považuje skutečnost, že o vydání rozhodnutí ze strany žalovaného není žádných pochyb a že tento exekuční příkaz obsahuje všechny zákonem stanovené formální i obsahové náležitosti.

Pokud pak stěžovatel těmito svými dvěma námitkami dovozuje nulitu (tzn. nicotnost) exekučního příkazu, nezbyvá než připomenout konstantní judikaturu zdejšího soudu, podle níž „*chybějící zákonné náležitosti správního aktu mohou vyvolávat jeho nicotnost pouze tehdy, jestliže je tento nedostatek natolik intenzivní a zřejmý, že po účastnících dotčeného právního vztahu nelze spravedlivě žádat, aby tento správní akt respektovali*“ (rozsudek ze dne 18. 11. 2003, sp. zn. 2 Afs 12/2003, in: č. [212/2004](#) Sb. NSS).

Rovněž tato námitka proto nemohla být shledána důvodnou.

Stěžovatel dále tvrdí, že mu nikdy nebylo doručeno rozhodnutí o vymezení rozsahu uplatnění zástavního práva č. j. 45933/00/289940/1188 ze dne 5. 4. 2000, takže právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek bylo promlčeno.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že toto rozhodnutí bylo odesláno dne 10. 4. 2000 a podle doručení je stěžovatel obdržel do vlastních rukou dne 18. 4. 2000. Stěžovatel k tomu sice namítá, že podpis na doručence není jeho, nicméně je třeba vycházet z presumpce správnosti této doručení. Stěžovatel se mýlí, pokud tvrdí, že se touto otázkou krajský soud vůbec nezabýval. Z odůvodnění napadeného rozsudku totiž plyne, že krajský soud aplikoval přiměřeně ustanovení § 50f odst. 9 občanského soudního řádu, podle něhož platí, že „*není-li dokázán opak, považují se údaje uvedené na doručence za pravdivé.*“ Bylo tedy věcí samotného stěžovatele, aby vyvrátil správnost údaje uvedeného na doručence, a to např. prokázáním toho, že v rozhodný den nemohl zásilku převzít, anebo předložením grafologického posudku, vyvracejícího pravost jeho podpisu. Nic takového však neučinil, žádné důkazní návrhy v tomto směru nepředložil a zůstal toliko na úrovni prostého tvrzení. V postupu krajského soudu, který za těchto okolností tomuto tvrzení stěžovatele neuvěřil, proto nelze spatřovat protizákonnost.

Nejvyšší správní soud ostatně nemohl přehlédnout ani ostatní okolnosti daného případu, kdy v důsledku předmětného rozhodnutí o zřízení zástavního práva bylo toto právo zapsáno do katastru nemovitostí, nemluvě ani o řadě výzev k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě, které byly doručeny právnímu zástupci stěžovatele. Tvrzení stěžovatele obsažené v žalobě, že se teprve z rozhodnutí správce daně o námitkách ze dne 26. 1. 2006 dozvěděl o existenci zástavního práva, tj. po necelých šesti letech, se v tomto světle jeví jako nanejvýš nevěrohodné.

Za této situace proto Nejvyšší správní soud zcela akceptuje závěr žalovaného i krajského soudu, který s odkazem na ustanovení § 70 odst. 5 („*je-li daňový nedoplatek zajištěn zástavním právem na nemovitostech zápisem v příslušné evidenci, nelze do třiceti let po tomto zápisu proti uplatnění zajištěného práva namítat promlčení nedoplatku*“) dospěl k závěru, že k promlčení předmětné lhůty dojít nemohlo. Rovněž tato námitka je tedy nedůvodná.

Konečně k námitce, že exekuční příkaz měl být doručen rovněž manželce stěžovatele, Nejvyšší správní soud uvádí, že účastníkem předmětného řízení byl toliko stěžovatel, takže nebyl dán zákonný důvod pro komunikaci správce daně též s jeho manželkou. Zde je třeba od sebe odlišit společné jmění manželů, jakožto soukromoprávní institut, od daňové povinnosti stěžovatele, plynoucí z veřejného práva. Je proto nutno vycházet z ustanovení § 72 odst. 1 věta druhá daňového řádu v relevantním znění, podle něhož platilo, že „*rozhodnutí správce daně o tom, na které věci, popřípadě pohledávky daňového dlužníka nebo ručitele se zástavní právo uplatňuje, se doručí daňovému dlužníku nebo ručiteli, který se proti němu může odvolat ve lhůtě patnácti dnů ode dne doručení.*“ Správce daně tedy postupoval zcela v intencích zákona, když rozhodnutí o zřízení zástavního práva doručoval pouze stěžovateli. Následně pak byl též exekuční příkaz doručován toliko jemu, protože manželka nebyla účastna tohoto řízení. Podle ustanovení § 73 odst. 8 věta první daňového řádu totiž platí, že „*exekuční příkaz se doručuje daňovému dlužníkovi nebo ručiteli a dalším*

osobám, kterým jsou exekučním příkazem ukládány povinnosti.“ Přitom z obsahu tohoto příkazu je patrné, že manželka stěžovatele nebyla daňovým dlužníkem, ručitelem a ani jí nebyly uloženy žádné povinnosti.

I tato poslední námitka byla proto shledána nedůvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný a posuzované právní otázky jsou řešeny v souladu se zákonem, takže stížnostní důvody zakotvené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) naplněny nebyly. Proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. června 2008

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu